

29.09.15 Nr. 03/10341

La nr. DI/3/041-12591 din 23 septembrie 2015

Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene

Cu referire la proiectul Hotărîrii Guvernului privind aprobarea proiectului de Lege privind participarea Republicii Moldova la misiuni și operații internaționale, comunicăm următoarele.

La proiectul de Lege:

1. La art. 2:

1) în definițiile „operații internaționale” și „misiuni internaționale” se va stabili expres că activitățile respective pot fi efectuate cu sau fără acordul statului solicitat, conform regulilor dreptului internațional (a se vedea excepția de la art. 5 lit. a)).

2) noțiunea „autorități de resort” se va revedea prin prisma Titlului III din Constituție, unde pe lîngă ministere și alte autorități administrative centrale din subordinea Guvernului, sunt stabilite și alte autorități publice ale statului. Totodată, folosirea cuvîntului „capabilități” poate crea situații confuze, deoarece criterii de evaluare a capabilității unei instituții de stat cu privire la participarea sau nu la misiuni și operațiuni internaționale nu sunt stabilite. Astfel, urmează a fi exclusă sau argumentată în nota informativă oportunitatea păstrării expresiei „capabilități pentru participare la misiuni și operații internaționale” în redacția noțiunii „autoritățile de resort”.

2. Stabilirea pentru actul legislativ a scopului „asigurarea îndeplinirii” angajamentelor Republicii Moldova asumate în cadrul numeroaselor tratate poartă un caracter discutabil. În acest context, la art. 3 se va specifica că legea în cauză va urmări *stabilirea cadrului juridic* pentru implementarea angajamentelor respective.

3. La art. 4:

1) se va revedea alin. (2), deoarece acordul statului solicitant de asistență nu poate servi drept temei juridic în toate cazurile, excepția obținerii acestuia fiind stabilită la art. 5 lit. a). Astfel, excepția de la obținerea consimtământului constituie misiunile și operațiile internaționale inițiate cu acordul comunității internaționale în strictă conformitate cu normele și principiile dreptului internațional, în caz de pericol pentru pacea și securitatea internațională atunci, cînd acordul părților aflate în conflict nu poate fi real obținut.

2) expresia „Constituția Republicii Moldova și prezenta lege” va fi substituită cu cuvintele „și legislația Republicii Moldova”. Or, versiunea propusă

de autor va limita neîntemeiat aplicarea textului și respectiv participarea la misiuni speciale a personalului doar la cazurile, care vor avea ca temei juridic legea dată, urmând să fie imposibil de aplicat orice temei juridic de participare, ce formează obiectul de reglementare a unui alt act normativ.

4. La art. 5:

1) de la alineatul întâi se vor exclude cuvintele „fundamentale ale”, deoarece legislația actuală a Republicii Moldova nu stabilește exhaustiv criteriile, conform căroru un interes al țării poate fi sau nu considerat fundamental.

Mai mult, întru evitarea unor interpretări eronate, semnul grafic „/” urmează a fi substituit cu una din conjuncțiile „sau” ori „și”. Textul unei norme se construiește conform normelor gramaticale, astfel încât să exprime corect, concis și fără echivoc ideea, să fie înțeleasă ușor de orice subiect interesat (a se vedea art. 19 lit. a) din Legea nr. 780-XV din 27 decembrie 2001 privind actele legislative). Această observație se referă și la textul art. 8 și 20.

2) de la lit. c) se va exclude ultima propoziție, întru evitarea dublării primei propoziții din cadrul aceleiași litere, care împuțernicește personalul să aplique forța pentru a se autoapăra.

5. La art. 6:

1) având în vedere faptul că, titlul articolului și al cap. II se referă la participarea contingentelor în cadrul *operațiunilor internaționale*, urmează ca prevederile cu privire la *misiunile internaționale* de la alin. (1) să formeze obiectul de reglementare al art. 10, care se referă la participarea contingentelor în cadrul misiunilor internaționale.

2) se va revedea textul alin. (1), precizându-se că *decizia privind participarea* contingentelor la operațiile militare urmează a fi adoptată de Parlament, dar nu *participarea* în sine (a se vedea titlul art. 6).

Totodată, urmează a fi concretizat tipul actului, care urmează a fi adoptat de către Parlament privind participarea contingentelor forțelor sistemului național de apărare la misiunile și operațiile internaționale.

3) la alin. (2):

a) luându-se în considerare faptul că, potrivit art. 87 alin. (1) din Constituție, președintele Republicii Moldova și comandantul suprem al forțelor armate reprezintă în sine aceeași persoană, se va exclude sintagma „Comandant Suprem al Forțelor Armate”.

b) va fi analizată suplimentar oportunitatea completării actului cu un nou temei juridic de retragere a contingentelor forțelor sistemului național de apărare din operațiile internaționale – în măsura în care interesele naționale justifică retragerea contingentelor, chiar și dacă situația politico-militară internațională nu s-a schimbat.

6. În cap. II se va preciza dacă și alte persoane, care constituie grupul de personal, dar nu fac parte din categoria contingentilor, pot fi sau nu detașați pentru participarea la operațiile internaționale, similar acordării posibilității acestora de a participa la misiunile internaționale, conform art. 11.

7. Redacția art. 11 alin. (3) este contradictorie în partea ce ține de selectarea candidaților pentru participare la misiuni, care urmează a se efectua în mod direct, fie prin concurs deschis. De ținut cont că, potrivit art. 14 alin. (3), autoritatea de resort organizează concursul pentru selectarea personalului misiunii sau al operației internaționale.

8. De la art. 12 alin. (3) se va exclude regula cu privire la necesitatea respectării condițiilor stabilite în contractul încheiat între persoana detașată și conducerea misiunii internaționale sau a organizației internaționale în caz de rechemare. În acest sens, în contractul dat pot fi prevăzute compensații în caz de rechemare, dar nu trebuie să fie blocat procesul de retragere a personalului dacă această acțiune o cer interesele naționale.

9. La art. 13 alin. (1), cuvintele „pot lua” urmează a fi substituite cu cuvintele „iau” sau „în drept să ia”. Cuvintele date conțin elemente de coruptibilitate și pot fi interpretate diferențiat la aplicarea actului normativ. Mai mult, redacția propusă spre avizare este în contradicție cu alin. (2) al aceluiași articol, care prevede obligația întregului personal detașat, ce poate avea și statut de contingent, să fie instruit în baza unor programe speciale.

De asemenea, dreptul personalului detașat de a beneficia de cursuri de pregătire și perfecționare profesională este identificat și la art. 17 alin. (1) lit. c).

10. Prevederile referitor la aprobarea criteriilor și a modului de selectare și detașare în misiuni și operații internaționale sunt contradictorii. Prin urmare, la art. 14 alin. (1) se propune efectuarea selectării personalului în baza criteriilor și metodologiei stabilite prin ordinile conducerilor autorităților de resort, în timp ce la art. 24 alin. (1) se propune ca normele date să formeze obiectul Regulamentului privind modul de selectare și detașare în misiuni și operații internaționale, care va fi elaborat de către Guvern.

11. De la art. 18 alin. (2) urmează a fi exclusă posibilitatea de eliberare a persoanelor cu statut de militar din funcția deținută pentru perioada de misiune specială. Prin urmare, urmează ca persoanele în cauză să fie supuse normelor cu privire la detașare, inclusiv să aibă posibilitatea de a beneficia de drepturile bănești, înlesnirile prevăzute pentru militari și plata soldei lunare (a se vedea art. 32 din Legea nr. 162 din 22 iulie 2005 cu privire la statutul militariilor).

Concomitent, întru asigurarea uniformității terminologiei utilizate în proiect și cea din articolul sus menționat, cuvântul „dispozițiunea” se va substitui cu cuvântul „dispoziție”. Or, potrivit art. 19 lit. e) din Legea nr. 780-XV din 27 decembrie 2001, terminologia utilizată în actul elaborat este constantă și uniformă ca și în celelalte acte legislative și în reglementările legislației comunitare, se va utiliza unul și același termen dacă este corect, iar folosirea lui repetată exclude confuzia.

12. Întru evitarea dublării legislației, norma de la art. 19 alin. (3) se consideră inutilă și urmează a fi exclusă.

13. Potrivit art. 33 din Legea nr. 780-XV din 27 decembrie 2001, articolele se pot grupa în secțiuni, secțiunile se pot grupa în capitulo, capitolele se pot grupa în titluri, respectiv în părți sau cărți în funcție de proporțiile actului legislativ. În

acest context, cap. VIII nu poate avea ca element de componentă doar un singur articol.

14. În denumirea capitolelor nu se va folosi abrevierea „Cap.”, dar cuvîntul „capitol” la forma gramaticală corespunzătoare.

15. Alineatele se vor evidenția printr-o ușoară retragere spre dreapta de la alinierea textului pe verticală.

16. Elementele de text (în special art. 15) se vor grupa conform următoarei formule: articole numerotate cu cifre arabe, alineate numerotate cu cifre arabe între paranteze și litere numerotate cu litere latine și o paranteză (a se vedea art. 32 din Legea nr. 780-XV din 27 decembrie 2001).

17. La definitivarea proiectului și la întocmirea variantei sale finale, urmează a fi excluse divergențele apărute între autor și autoritățile și instituțiile interesate.

18. Proiectul urmează a fi revizuit din punct de vedere a normelor de tehnică legislativă, statuate în cadrul Legii nr. 780-XV din 27 decembrie 2001.

19. Autorii proiectului vor întocmi lista actelor normative, ce necesită a fi elaborate sau revizuite în legătură cu adoptarea actului legislativ în cauză, în conformitate cu art. 23 alin. (2) lit. f) din Legea nr. 780-XV din 27 decembrie 2001.

Viceministru

Nicolae EȘANU